

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА

01054, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В, тел. (044) 334-68-95, (044) 334-59-46

РІШЕННЯ ЗБОРІВ СУДДІВ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ МІСТА КИЄВА

18.01.2025 слідчими Державного бюро розслідувань в рамках досудового розслідування у кримінальному провадженні від 22.08.2023 №6202300000000707 було:

А) вручено судді Господарського суду міста Києва Івченку Анатолію Миколайовичу повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 111 Кримінального кодексу України, що за доводами слідства полягає у прийнятті ним рішення від 19.09.2012 у справі №5011-61/11340-2012;

Б) проведено "невідкладні слідчі дії" – обшуки в приміщенні Господарського суду міста Києва (робочому кабінеті судді Івченка А.М.) та за його адресою проживання без відповідної ухвали слідчого судді.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126, 129 Конституції України, якими встановлено, що судді при здійсненні правосуддя незалежні й підкоряються лише закону. Законом України "Про судоустрій і статус суддів" визначені умови виконання професійних обов'язків суддів та правові засоби, за допомогою яких забезпечується реалізація конституційних гарантій самостійності судів та незалежності суддів, положення частини третьої статті 6 якого визначають, що втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою дискредитації суду або впливу на безсторонність суду, заклики до невиконання судових рішень забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом.

Саме в аспекті дотримання таких гарантій та принципів незалежності судової влади Конституційним Судом України своїм рішенням №7-р/2020 від 11.06.2020 (справа №1-305/2019(7162/19)) було визнано такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), статтю 375 Кримінального кодексу України (щодо відповідальності за постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови) визначаючи, що формулювання диспозиції статті 375 Кодексу допускало можливість зловживання нею при вчиненні органами досудового розслідування дій, що мають наслідком притягнення до кримінальної відповідальності судді лише за факт постановлення ним судового рішення, яке, за суб'єктивним розумінням слідчого, прокурора або будь-якої іншої особи, є "неправосудним" (зокрема, у разі незгоди з цим рішенням).

Європейська Комісія "За демократію через право" (Венеційська Комісія) у Доповіді стосовно незалежності судової влади, схваленій на 82-му пленарному засіданні, яке відбулось 12-13 березня 2010 року, встановлюючи межі "функційного імунітету суддів", визначила його як імунітет від кримінального переслідування за діяння, вчинені під час виконання своїх функційних обов'язків судді, за винятком умисних злочинів, зокрема отримання хабаря (пункт 61).

Відтак, очевидним є, що забезпечення незалежності судової влади насамперед полягає у неможливості переслідування судді (в першу чергу органами досудового розслідування) за прийняті ними рішення (в т.ч. ті, які не були скасовані у встановленому Законом порядку) з підстав іншого (протилежного) суб'єктивного розуміння слідчого, прокурора або будь-якої іншої особи обставин відповідної справи.

Рішення Господарського суду міста Києва від 19.09.2012 у справі №5011-61/11340-2012 було залишено без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 03.12.2012 та постановою Вищого господарського суду України від 21.01.2013.

Ухвалою Вищого господарського суду України від 20.05.2013 відмовлено у допуску справи до провадження Верховного Суду України.

Тобто в розумінні Конституції України судові рішення набуло статусу остаточного та обов'язкового до виконання.

В рішенні №7-р/2020 від 11.06.2020 Конституційний Суд України констатував, що остаточне судові рішення не може бути переглянуто, крім встановлених процесуальними законами випадків його перегляду відповідним судом, що виключає можливість оцінювати таке рішення слідчим, прокурором при вчиненні ними дій, які мають наслідком притягнення судді до кримінальної відповідальності.

Відтак, орган досудового розслідування, вказуючи, що рішення (яке набрало законної сили) є незаконним, ставить під сумнів остаточні судові рішення у справі №5011-61/11340-2012, нехтує нормами Конституції України, Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ігнорує принцип верховенства права та фактично висловлює неповагу до судової влади як складової державної влади.

Згідно зі статтею 48 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання у діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також фізичні і юридичні особи та їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність судді і не посягати на неї.

Відповідно до статті 234 КПК України обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб. Обшук проводиться на підставі ухвали слідчого судді місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування, а у кримінальних провадженнях щодо злочинів, віднесених до підсудності Вищого антикорупційного суду, – на підставі ухвали слідчого судді Вищого антикорупційного суду.

Відповідно до частини третьої статті 233 КПК України слідчий, дізнавач, прокурор має право до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи лише у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення. У такому разі прокурор, слідчий, дізнавач за погодженням із прокурором зобов'язаний невідкладно після здійснення таких дій звернутися до слідчого судді із клопотанням про проведення обшуку. Слідчий суддя розглядає таке клопотання згідно з

вимогами статті 234 цього Кодексу, перевіряючи, крім іншого, чи дійсно були наявні підстави для проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді. Якщо прокурор відмовиться погодити клопотання слідчого, дізнавача про обшук або слідчий суддя відмовить у задоволенні клопотання про обшук, встановлені внаслідок такого обшуку докази є недопустимими, а отримана інформація підлягає знищенню в порядку, передбаченому статтею 255 цього Кодексу.

Вища рада правосуддя у своїх рішеннях вже сформулила правову позицію, відповідно до якої оцінка відомостей на предмет наявності порушень принципів самостійності та незалежності суддів має здійснюватися з урахуванням законності дій, в тому числі органами досудового розслідування в межах визначених законом прав, за відсутності зловживання наданими правами, з належним документальним оформленням та повноважними суб'єктами.

Отже, Конституція України (ч. 3 ст. 30) та КПК України (ч. 3 ст. 233) передбачають, що слідчий, прокурор мають право до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи лише у невідкладних випадках пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину.

Під "невідкладними випадками" потрібно розуміти лише такі зазначені у ч. 3 ст. 233 КПК виключні обставини, які існували на момент проникнення до житла чи іншого володіння особи та унеможлилювали отримання в порядку, передбаченому КПК, відповідного дозволу слідчого судді.

Небезпечним є проведення обшуку у приміщенні суду у не робочий день (суботу) й в аспекті того, що аналогічне питання у 2015 році вирішувалося із дотриманням судового контролю.

15.06.2015 року у кабінеті судді Івченка А.М. вже проводився обшук у провадженні за вказаними обставинами на підставі ухвали Печерського районного суду міста Києва від 28.05.2015 №757/18526/15-к. Слідчий суддя санкціонувала таку процесуальну дію виключно в частині комп'ютерної техніки та відмовила у наданні дозволу на вилучення мобільних телефонів та коштів.

Невідкладний пошук доказів у приміщенні суду без ухвали слідчого судді відбувся через 12 років після постановлення судового рішення та через 9,5 років після попереднього обшуку.

20.01.2025 заступником Генерального прокурора України подано до Вищої ради правосуддя клопотання від 18.01.2025 про тимчасове відсторонення судді Господарського суду міста Києва Івченка А.М. від здійснення правосуддя та подання від 18.01.2025 про надання згоди на утримання під вартою судді Івченка А.М.

Відповідно до частини першої статті 58 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 62 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» суддю може бути тимчасово відсторонено від здійснення правосуддя за рішенням Вищої ради правосуддя: у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Відповідно до частини першої статті 133 та пунктів 2 і 7 частини восьмої статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Рада суддів України є вищим органом суддівського самоврядування та діє як виконавчий орган з'їзду суддів України.

Рада суддів України, зокрема, розглядає питання правового захисту суддів, приймає відповідні рішення з цих питань, здійснює інші повноваження, визначені законом.

Частиною першою статті 46 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Пленум Верховного Суду є колегіальним органом, до складу якого входять усі судді Верховного Суду.

З огляду на наведене, заслухавши пояснення судді Господарського суду міста Києва Івченка А.М., керуючись статтями 6 і 128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», збори суддів господарського суду міста Києва звертаються:

1. До Вищої ради правосуддя з проханням забезпечити об'єктивний неупереджений справедливий розгляд клопотання заступника Генерального прокурора України від 18.01.2025 про тимчасове відсторонення судді Господарського суду міста Києва Івченка Анатолія Миколайовича від здійснення правосуддя та подання від 18.01.2025 про надання згоди на утримання під вартою судді Івченка А.М.

2. До Ради суддів України та Пленуму Верховного Суду з проханням забезпечити правовий захист судді, надавши оцінку відповідній ситуації, та звернутись до усіх уповноважених органів в межах їх компетенції здійснити належний розгляд звернень цих органів.

**Голова
Господарського суду міста Києва**

Вадим Босий

Секретар зборів

Сергій Стасюк